

соответствии с занимаемой позицией. Данная методика позволяет, прежде всего, реально оценить знания студентов в той или иной области, приблизить практические занятия к реальной ситуации на производстве.

Таким образом, использование инновационных техник на основе лично-ориентированного подхода к преподаванию позволяет студенту вырабатывать определенное психологическое отношение к процессу и содержанию учебной деятельности. Способность креативно мыслить позволяет как в способе учения, так и в способе переноса студентами результатов изучения дисциплин на более широкий контекст.

ЛИТЕРАТУРА

1. Марков, А.В. Развитие креативного вектора индивидуального мышления как основа формирования инновационной культуры общества / А.В. Марков, Е.И. Иванова // Наука и инновации. – 2005. - №10.
2. Нельке, М. Техники креативности / М. Нельке. – М.: Омега-Л, 2007. – 144 с.

УДК 378.663.147.091.3:811.161.3 (476.6)

КАМУНІКАТЫЎНЫ АСПЕКТ У КУРСЕ “БЕЛАРУСКАЯ МОВА (ПРАФЕСІЙНАЯ ЛЕКСІКА)”: З ВОПЫТУ ВЫКЛАДАННЯ

Асіпчук А.М.

УА “Гродзенскі дзяржаўны аграрны ўніверсітэт”
г. Гродна, Рэспубліка Беларусь

Сярод асноўных мэт выкладання курса “Беларуская мова (прафесійная лексіка)” найбольш актуальнай, на нашу думку, з’яўляецца мэта “выпрацаваць і замацаваць практычныя ўменні і навыкі граматычнага карыстання вуснай і пісьмовай мовай” [1, с. 6].

Як паказвае практыка, камунікатыўны аспект адзін з самых складаных, таму што не ўсе студэнты-першакурснікі (а дадзеная дысцыпліна выкладаецца, як правіла, на першым курсе) з’яўляюцца носьбітамі роднай мовы, выкарыстоўваюць яе ў штодзённым жыцці, у працэсе навучання. Існуюць яшчэ і такія негатыўныя моманты, як адсутнасць беларускамоўнага асяроддзя, даволі слабая школьная падрыхтоўка менавіта ў плане вуснага маўлення, а таксама, на жаль, нізкая матываванасць студэнтаў пры вывучэнні беларускай мовы, адсутнасць рэальнага яе прымянення ў будучай прафесійнай дзейнасці (у параўнанні з беларускай замежнай мовай знаходзяцца ў больш выйгрышным становішчы).

У сувязі з пералічанымі вышэй неспрыяльнымі фактарамі перад выкладчыкамі дадзенай дысцыпліны першаснай задачай выступае павышэнне матывацыі студэнтаў у практычным выкарыстанні беларускай мовы. Немалаважную ролю тут адыгрывае асобнае стаўленне выкладчыка да роднага слова, імкненне павысіць прэстыж і значэнне беларускай мовы праз адраджэнне нацыянальнай самасвядомасці. Таму ўласным прыкладам неабходна дэманстраваць высокую культуру маўлення не толькі ў студэнцкай аўдыторыі, а і па-за яе межамі, у прыватных размовах, тым самым дэманструючы прыгажосць, багацце, трапнасць беларускай мовы.

Што да канкрэтных відаў працы, накіраваных на развіццё і ўдасканаленне камунікатыўных навыкаў, то найбольш важнымі, на наш погляд, будуць наступныя:

1. Пераклад тэкстаў. Мэтазгодна прапаноўваць тэксты не толькі па спецыяльнасці (як правіла, вучэбнага і папулярнага падстыляў навуковага стылю), але і іншых стыляў маўлення, што адназначна садзейнічае ўзбагачэнню лексічнага запаса, прымушае шукаць словы-сінонімы, спецыфічныя для нашай мовы ўстойлівыя выразы і цэлыя сінтаксічныя канструкцыі. Рэгулярная праца над перакладамі з'яўляецца даволі дзейсным сродкам для актывізацыі камунікатыўных навыкаў студэнтаў нефілалагічных спецыяльнасцей, для павышэння самаацэнкі ў плане валодання родным словам.

2. Вусныя паведамленні. Тыпавая праграма змяшчае вялікую колькасць самых разнастайных тэм рэфэратаў-паведамленняў, прысвечаных вядомым айчынным і сусветным славуціям, гісторыі і культуралогіі, мовазнаўству і экалогіі, псіхалогіі і прыродазнаўству. Аднак студэнты могуць не абмяжоўвацца дадзеным пералікам, які прапаноўваюць складальнікі праграмы, а падрыхтаваць паведамленне на любую тэму, якая ім даспадобы. Дадзены від дзейнасці прадугледжвае самастойнасць, творчы падыход у перапрацоўцы (рэферыраванні) крыніц і, што найбольш важна ў камунікатыўным аспекце, вуснае беларускамоўнае выступленне перад аўдыторыяй. Дакладчык павінен не проста данесці пэўны аб'ём інфармацыі, а ўмець адказаць на пастаўленыя пытанні, быць гатовым да дыскусіі. Фарміруецца навык публічнага выступлення, які з'яўляецца актуальным як у працэсе навучання, так і ў будучай прафесійнай дзейнасці.

3. Ролевыя гульні. Сітуацыя гульні фактычна адлюстроўвае рэальнае жыццё, прымушае студэнта задумацца, што сказаць і як сказаць (адна з адметных рыс – спантаннасць). Дадзены прыём навучання садзейнічае засваенню адметных для нашай культуры формаў маўленчага этыкету (прывітання, падзякі, просьбы, прабачэння, развітання, прынятага звароту да суб'яднага і інш.); спрыяе ўменню падтрымаць гутарку, прадэманстраваць узровень маўленчай культуры пры абыгрыванні сітуацый як у бытавой, так і ў прафесійнай сферы.

У працэсе навучання вышэйназваных відаў працы, безумоўна, не з'яўляюцца адзінымі і не абмяжоўваюць дзейнасць педагога. Кожны выкладчык мае свае дыдактычныя і метадычныя напрацоўкі, накіраваныя на ўдасканаленне і развіццё камунікатыўных навыкаў. Як заўважае Н.Э. Шандроха, “сённяшняя далёка не ўзорная маўленчая практыка патрабуе зарыентаваць змест лінгвістычнай падрыхтоўкі студэнтаў на дзейсны аспект маўлення, сфарміраваць прафесійныя камунікатыўна-маўленчыя ўменні і навыкі з мэтай свабоднага і творчага карыстання мовай ва ўсіх сферах прафесійнай дзейнасці” [2, с. 3]. І з гэтай слушнаю думкай нельга не пагадзіцца.

ЛІТАРАТУРА

1. Беларуская мова (прафесійная лексіка) : тыпавая вучэб. праграма для выш. навуч. устаноў / склад.: М.Р. Прыгодзіч, Г.І. Кулеш, Н.П. Лобань; пад рэд. М.Р. Прыгодзіча. – Мінск : РІВШ, 2008. – 28 с.

2. Прафесійнае маўленне гісторыка: камунікатыўны аспект : вучэб.-метад. дапам. / аўт.-склад. Н.Э. Шандроха. – Гродна : ГрДУ, 2007. – 234 с.

УДК 378.147.88

О НЕКОТОРЫХ ПОДХОДАХ К ОРГАНИЗАЦИИ УЧЕБНОГО ПРОЦЕССА В ОБУЧЕНИИ ВЫСШЕЙ МАТЕМАТИКИ СТУДЕНТОВ ИНЖЕНЕРНОГО ПРОФИЛЯ

Парманчук О.Н.¹, Ванькова Т.Н.²

¹УО «Гродненский государственный аграрный университет»

²УО «Гродненский государственный университет им. Янки Купаль»

г. Гродно, Республика Беларусь

Одними из самых сложных для изучения будущими инженерами общего курса высшей математики являются: курс введения в математический анализ, освоение базовых понятий - последовательность, функция, предел, понятие непрерывной (дифференцируемой) функции. Абитуриент, который пришел в ВУЗ, не всегда может воспринимать абстрактные математические понятия, понимать логику и выстраивать цепочку доказательства той или иной теоремы. Проблема также состоит в том, что у многих первокурсников наблюдаются пробелы в знаниях школьной математики – об этом говорят результаты «нулевых» контрольных работ по школьному курсу математики. В результате чего студенты встречаются с рядом трудностей при изучении высшей математики в университете. В большинстве своем, школьники готовились к сдаче ЦТ, сдавали в школе экзамены по математике, и, имея опыт решения задач, а часто и опыт «угадывания» правильных ответов в тестах, не привыкли доказывать математические аксиомы и теоремы. Для очень многих является сложным дать четкие определения математическим понятиям, самостоятельная формулировка теорем так, чтобы от допущенных неточностей она не изменила суть.

Очевидно, что для хорошего инженера от начальной математической подготовки зависит то, насколько успешным будет его знакомство со многими специальными дисциплинами [1].

Следует также заметить, что достаточно многие студенты инженерно-технологического факультета приходят учиться в ВУЗ настроенными, что их профессия подразумевает знание специальных технологических дисциплин. Однако роль общеобразовательных предметов понимают не все. Поэтому важной задачей в преподавании курса «Высшая математика» (как основного, так и раздела «Теория вероятностей и математическая статистика») является грамотный отбор содержания изучаемого материала в зависимости от специализации студентов, проведение практических занятий, которые затрагивают и профессиональные вопросы будущих специалистов. Формы, методология их проведения могут быть различными, однако они должны иметь непосредственное применение к практическим задачам, а также давать необходимый базовый уровень знаний, которые помогут студентам при изучении специальных технологических дисциплин. Думается, что необходимо предусмотреть дополнительные занятия, пропедевтические курсы для